

HRVATSKI SABOR

KLASA: 012-02/13-01/03

URBROJ: 65-13-02

Zagreb, 21. listopada 2013.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske, s Prijedlogom nacrtu promjene Ustava Republike Hrvatske*, koji su predsjedniku Hrvatskoga sabora, sukladno članku 147. Ustava Republike Hrvatske, dostavila 34 zastupnika HDZ-a u Hrvatskom saboru, aktom od 18. listopada 2013. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u ime predlagatelja sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, predlagatelji određuju zastupnike: Vladimira Šeksa, Davorina Mlakara i Gordana Jandrokovića.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

ZASTUPNICI U
HRVATSKOM SABORU

Primljeno:	18-10-2013	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
	65	
Urudžbeni broj:	Prii.	Vrij.
	2	-

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske,
s Prijedlogom nacrtu promjene Ustava Republike Hrvatske

Na temelju članka 147. Ustava Republike Hrvatske, zastupnici u Hrvatskom saboru podnose Prijedlog odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske, s Prijedlogom nacrtu promjene Ustava Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u ime predlagatelja sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, predlagatelji određuju zastupnike: Vladimira Šeksa, Davorina Mlakara i Gordana Jandrokovića.

U Zagrebu, dana 18. listopada 2013.

U ime predlagatelja:

Vladimir Šeks, potpredsjednik Odbora
za Ustav, Poslovnik i politički sustav

ZASTUPNICI U HRVATSKOM SABORU

**PRIJEDLOG ODLUKE
O PRISTUPANJU PROMJENI USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE,
S PRIJEDLOGOM NACRTA PROMJENE
USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE**

Zagreb, listopad 2013. godine

PRIJEDLOG ODLUKE O PRISTUPANJU PROMJENI USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE

1. Razlozi za pristupanje promjeni Ustava Republike Hrvatske

Ovim prijedlogom za pristupanje promjeni Ustava Republike Hrvatske zastupnici u Hrvatskom saboru predlažu dopunu članka 31. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 - ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu: Ustav), na način da se propiše da, osim djela navedenih u stavku 4. tog članka Ustava, zastara ne može nastupiti ni za kaznena djela ubojstva počinjenih od strane jugoslavenskog komunističkog režima te da se kazneni progon za ta kaznena djela može poduzeti i nakon isteka roka zastare za njihov progon.

Naime, člankom 31. stavkom 4. Ustava propisano je:

"Ne zastarijevaju kaznena djela ratnog profiterstva, kao ni kaznena djela iz procesa pretvorbe i privatizacije, počinjena u vrijeme Domovinskog rata i mirne reintegracije, ratnog stanja i neposredne ugroženosti neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti države, propisana zakonom, ili ona koja ne zastarijevaju prema međunarodnom pravu. Imovinska korist, ostvarena tim djelima ili povezana s njima, oduzet će se."

Međutim, uz navedena kaznena djela postoje osobito opravdani razlozi da se nezastarijevanje Ustavom propiše i za kazneno djelo ubojstva počinjeno za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine. Potreba navedenog proizlazi iz niza akata koje su usvojile europske institucije u osudi zločina počinjenih od strane komunističkih režima. Tako je Parlamentarna skupština Vijeća Europe dana 25. siječnja 2006. godine donijela Rezoluciju 1481 (2006) o potrebi međunarodne osude zločina totalitarnih komunističkih režima u kojoj se, između ostalog, naglašava:

"5. Nakon pada totalitarnih komunističkih režima u Srednjoj i Istočnoj Europi u svim slučajevima nije uslijedila međunarodna istraga njihovih zločina. Štoviše, autori tih zločina nisu izvedeni pred sud međunarodne zajednice, kao što je slučaj sa stravičnim zločinima koje je počinio nacional-socijalizam (nacizam).

(...)

13. Nadalje, ona poziva sve komunističke ili post-komunističke stranke u svim državama članicama koje to još nisu učinile da preispitaju povijest komunizma i svoju vlastitu prošlost, jasno se distanciraju od zločina počinjenih od strane totalitarno komunističkih režima i osude ih bez ikakve dvojbe."

U Rezoluciji Europskog parlamenta o europskoj savjesti i totalitarizmu prihvaćenoj 2. travnja 2009. godine naglašava se važnost sjećanja Europe na tragičnu prošlost koja moraju ostati živa, kako bi počast žrtvama i osuda počinitelja postavili temelje za pomirenje utemeljeno na istini i spomenu te se ističe:

*"M. Budući da je također važno zapamtiti one koji su se djelatno suprotstavili totalitarnoj vladavini i koji trebaju zauzeti svoje mjesto u svijesti Europljana kao junaci u totalitarnom razdoblju zbog njihove predanosti, vjernost idealima, časti i hrabrosti,
(...)*

10. Drži da je primjereno očuvanje povijesne memorije, opsežno revidiranje europske povijesti i da će europsko široko priznavanje svih povijesnih aspekata moderne Europe jačati europske integracije"

U skladu s navedenim u Rezoluciji se države članice pozivaju na:

*"13. ... uspostavljanje platforme za Europsko sjećanje i savjest i pružanje podrške za umrežavanja i suradnju među nacionalnim istraživačkim institutima specijaliziranim u predmetu totalitarne povijesti, kao i za stvaranje jednog pan-Europskog dokumentacijskog centra / memorijalnog za žrtve svih totalitarnih režima;
(...)*

16. Uvjeren je da je krajnji cilj otkrivanja i ocjenjivanja zločina počinjenih od strane komunističkih totalitarnih režima pomirenje, koje se može postići prihvaćanjem odgovornosti, moleći za praštanje i njegovanje moralne obnove;"

Nadalje, polazeći od vrijednosti sadržanih u ustavnom poretku Republike Hrvatske i međunarodnog pravnog poretka, uključujući i prije navedene Rezolucije, Hrvatski sabor na sjednici održanoj 30. lipnja 2006. godine donio je Deklaraciju o osudi zločina počinjenih tijekom totalitarnoga komunističkog poretka u Hrvatskoj 1945.-1990. godine. U navedenoj Deklaraciji osobito se ističe:

"3. Zločini komunizma su opravdavani u ime "teorije" o klasnoj borbi i načela o diktaturi radništva (proletarijata). Interpretacija oba načela ozakonila je "eliminaciju" ljudi koji su smatrani opasnim za izgradnju novog društva i, kao takvih, neprijateljima totalitarnoga komunističkog režima. Velik broj žrtava u svakoj zemlji bili su državljani te zemlje.

4. Pad totalitarnih komunističkih poredaka (režima) u Srednjoj i Istočnoj Europi nije bio u svim slučajevima, pa ni u slučaju Republike Hrvatske, popraćen nacionalnim i/ili međunarodnim istragama zločina koje su ti režimi počinili. Dapače, počinitelji tih zločina nisu izvedeni pred sud međunarodne zajednice, kao što je bio slučaj sa stravičnim zločinima koje je počinio nacionalsocijalizam (nacizam).

(...)

7. Hrvatski sabor vjeruje da žrtve zločina totalitarnih komunističkih režima koje su još žive ili njihove obitelji, zaslužuju sućut, razumijevanje i priznanje za svoje patnje."

Polazeći od svega navedenog, smatramo da snažna osuda zločina počinjenih tijekom totalitarnog komunističkog režima neće imati učinka odnosno neće biti u praksi provediva ukoliko se Ustavom izriekom ne propiše da kaznena djela počinjena od strane jugoslavenskog komunističkog režima ne zastarijevaju.

Uz navedeno, ona neće biti moguća, ako se uz navedenu dopunu članka 31. Ustava ne odredi da se za ta kaznena djela kazneni progon može poduzeti nakon proteka rokova za zastaru njihovog kaznenog progona.

Samo takvim propisivanjem onemogućit će se da pojedinci koji su činili, poticali i nalagali činjenje takvih kaznenih djela ostanu nekažnjeni zbog nastupa zastare kaznenog progona. Stoga je nužno i sukladno međunarodnom pravu da se takve počinitelje kaznenih djela onemogući da kalkuliraju s rokovima zastare i izbjegnu kaznenu odgovornost.

Promjena Ustava koja se predlaže stoga predstavlja jedini način da se izbjegne da počinitelji kaznenih djela ubojstava počinjenih za vrijeme jugoslavenskog komunističkog totalitarističkog režima ostanu nekažnjeni za djela koja su počinili u vrijeme kada za sankcioniranje takvih kaznenih djela nije postojala politička volja za sankcioniranje kod onih državnih institucija koje su trebale pokretati kaznene postupke protiv počinitelja.

2. Prijedlog nacrtu promjene Ustava Republike Hrvatske

Članak 1.

U Ustavu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 - ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst) u članku 31. iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

"Ne zastarijeva kazneno djelo ubojstva počinjeno od strane jugoslavenskog komunističkog režima.

Za kazneno djelo iz stavka 5. ovog članka kazneni progon može se poduzeti nakon isteka rokova za zastaru kaznenog progona."

3. Prijedlog odluke o pristupanju promjenama Ustava Republike Hrvatske

Na temelju članka 148. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 - ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst), Hrvatski sabor, na sjednici održanoj _____ donio je

ODLUKU O PRISTUPANJU PROMJENI USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE

I. Pristupa se promjeni Ustava Republike Hrvatske prema Prijedlogu odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske, s Prijedlogom nacрта promjene Ustava Republike Hrvatske koji su, na temelju članka 147. Ustava Republike Hrvatske, podnijeli zastupnici u Hrvatskom saboru.

II. Sukladno odredbi članka 60. stavka 1. podstavaka 3. i 4. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine" broj 81/2013), Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav će, na temelju i okviru Prijedloga odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske, koji su podnijeli zastupnici u Hrvatskom saboru svojim prijedlogom od xx. listopada 2013. godine i nakon provedene rasprave u Hrvatskom saboru i njegovim radnim tijelima, podnijeti Hrvatskom saboru Prijedlog za utvrđivanje nacрта promjene Ustava Republike Hrvatske.

III. Ova odluka objavit će se u "Narodnim novinama".

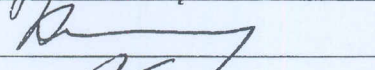
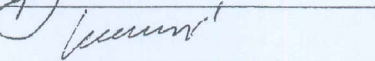
Klasa:

U Zagrebu, dana

Hrvatski sabor

Predsjednik
Hrvatskog sabora
Josip Leko

ZASTUPNICI KOJI PREMA ČLANKU 147. USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE
(1/5 UKUPNOG BROJA ZASTUPNIKA) PREDLAŽU PROMJENE USTAVA
REPUBLIKE HRVATSKE

Redni broj	IME I PREZIME ZASTUPNIKA	POTPIS
1.	VLADIMIR ŠERS	
2.	ĐAVORIN MLAKAR	
3.	Ivan Šulcer	
4.	GORDAN JANDROKOVIĆ	
5.	ANTE BABIĆ	
6.	JOSIP BORIĆ	
7.	Ivanka Rotšandić	
8.	Ante Sanadel	
9.	Đurđica Šurudal	
10.	Jasmina Glavar	
11.	Zvonko Mikić	
12.	MARTINA BANIĆ	
13.	ĐERKO MIČIHOVIĆ	
14.	Đuro Popijač	
15.	Perica Jelečević	
16.	ANTE ŽEROLIMOV	
17.	IVAN ŠANTEK	
18.	ILITA ILITA FILIPOVIĆ	
19.	MIROSLAV TUŽMAN	
20.	JASEN HEŠIĆ	
21.	MARIJA RAPO	
22.	DOJMIRO MARANOVIĆ	
23.	TONISLAV ČUČIĆ	
24.	Ante Kulusić	
25.	FRANJ MATUŠIĆ	
26.	JOSIP ĐAKIĆ	
27.	GORAN MARIĆ	

28.	TOMISLAV IVIĆ	Uwe
29.	ZORAN I. MILOŠEVIĆ	φ
30.	MILAN JURKOVIĆ	— — — — —
31.	BRANKO BAČIĆ	_____
32.	FRANJO ČUČIĆ	_____
33.	BRANKO KUTIJA	D. Kutić
34.	BRANKA JANIĆ MARTINČEV	Braneč
35.		
36.		
37.		
38.		
39.		
40.		
41.		
42.		
43.		
44.		
45.		
46.		
47.		
48.		
49.		
50.		
51.		
52.		
53.		
54.		
55.		
56.		
57.		
58.		
59.		